

Lí thuyết ôn tập phần làm văn trang 150**Soạn Câu 1 trang 150 SGK Ngữ Văn 10 tập 2**

Đặc điểm các kiểu văn bản :

- Tự sự : kể, trình bày sự việc, câu chuyện một cách có trình tự, ...
- Tthuyết minh : Giới thiệu đối tượng để thuyết phục người nghe.
- Nghị luận : Dùng lí lẽ, dẫn chứng để phân tích, chứng minh, bình luận, ... một vấn đề thuộc văn học hay đời sống.

* Phải kết hợp các loại văn bản này vì chúng có quan hệ hữu cơ trong thực tế, và vì khi viết, nếu có kết hợp, chất lượng bài viết sẽ tốt hơn.

Soạn Câu 2 trang 150 sách giáo khoa Ngữ Văn lớp 10 tập 2

- Sự việc và chi tiết tiêu biểu là những sự việc, chi tiết nổi bật nhất, biểu thị tập trung nhất tư tưởng, chủ đề của tác phẩm tự sự.
- Cách chọn sự việc, chi tiết tiêu biểu : quan sát, suy ngẫm, so sánh, liên tưởng, tưởng tượng, ... nhằm phát hiện ra những sự việc, chi tiết có ý nghĩa nhất, giúp cho việc bộc lộ chủ đề, xây dựng tính cách nhân vật được rõ nét nhất.

Soạn SGK Ngữ Văn lớp 10 tập 2 Câu 3 trang 150

Lưu ý trong cách lập dàn ý một bài văn tự sự có yếu tố miêu tả và biểu cảm :

- Tương tự như dàn ý của bài văn tự sự bình thường.
- Trong Thân bài, cần bố trí các đoạn để có thể miêu tả và biểu cảm đối với nhân vật, hoàn cảnh. Trong phần kết cũng thường có những đoạn biểu cảm.
- Không nên miêu tả và biểu cảm lan man, mục đích chính là góp phần làm sáng rõ, tăng sức hấp dẫn cho câu chuyện.

Soạn Câu 4 SGK Ngữ Văn 10 tập 2 trang 150

Các phương pháp thuyết minh thường được sử dụng trong bài văn thuyết minh :
Nêu định nghĩa, liệt kê, nêu ví dụ, dùng số liệu, so sánh, phân loại, phân tích...

Soạn SGK Ngữ Văn lớp 10 tập 2 trang 150 Câu 5

Đề bài văn thuyết minh được chuẩn xác và hấp dẫn :

- Tính chính xác : Tìm hiểu kĩ các thông tin về đối tượng, thu thập tài liệu...
- Tính hấp dẫn : đưa chi tiết cụ thể, sinh động, con số chính xác, so sánh làm nổi bật sự khác biệt, có phối hợp nhiều kiến thức về nhiều mặt.

Soạn SGK Ngữ Văn lớp 10 tập 2 Câu 6 trang 150

- Cách lập dàn ý cho bài văn thuyết minh : có đủ tri thức cần thiết cho bài thuyết minh; sắp xếp các ý theo trình tự hợp lí.
- Cách viết đoạn mở đầu : nêu đề tài bài viết (đối tượng nào?); mục đích thuyết minh; nêu ý nghĩa và tầm quan trọng của đối tượng thuyết minh để thu hút người đọc (người nghe) ...
- Cách viết phần thân bài :
 - + Đoạn văn cung cấp tri thức (thông báo) : cung cấp những thông tin chính xác, cập nhật, lựa chọn, phục vụ cho mục đích thuyết minh.
 - + Đoạn văn lập luận : Dùng lí lẽ, dẫn chứng để phân tích thông tin.
- Cách viết phần kết bài : Trở lại với đề tài của văn bản thuyết minh, lưu lại những ấn tượng ở người nghe (người đọc).

Soạn Câu 7 trang 150 SGK Ngữ Văn 10 tập 2

- Cấu tạo của một lập luận : luận điểm, luận cứ, luận chứng.
- Các thao tác nghị luận : phân tích, tổng hợp, diễn dịch, quy nạp và so sánh.
- Cách lập dàn ý cho bài nghị luận :
 - + Hiểu đúng đề bài nghị luận (kiểu bài, vấn đề nghị luận, phạm vi kiến thức).
 - + Tìm ý cho bài văn : tìm các luận điểm, luận cứ, từ khái quát đến cụ thể, chi tiết.
 - + Lập dàn ý : lựa chọn, sắp xếp, triển khai các luận điểm, luận cứ sao cho hợp lí.

Soạn Câu 8 trang 150 sách giáo khoa Ngữ Văn lớp 10 tập 2

- Văn bản tự sự:

+ Yêu cầu tóm tắt : kể hoặc viết lại ngắn gọn những sự việc cơ bản xảy ra với nhân vật chính (tóm tắt phải trung thành với văn bản gốc).

+ Cách thức tóm tắt : Đọc kĩ văn bản, nắm được kết cấu, nhân vật, mâu thuẫn, xung đột, ... ; Kể lại các chi tiết chính dựa theo kết cấu, bố cục.

- Với yêu cầu tóm tắt nhân vật chính nhưng không theo điểm nhìn của truyện, phải xây dựng kết cấu mới, theo điểm nhìn mới.

- Văn bản thuyết minh :

+ Yêu cầu : Tóm tắt phải rõ ràng, chính xác, sát với nội dung gốc.

+ Cách thức : xác định mục đích yêu cầu tóm tắt; đọc văn bản gốc để nắm vững đối tượng thuyết minh; tìm bố cục văn bản. Từ đó, tóm lược các ý để tóm tắt.

Soạn SGK Ngữ Văn lớp 10 tập 2 Câu 9 trang 150

	Kế hoạch cá nhân	Quảng cáo
Đặc điểm	- Nội dung : bản dự kiến những công việc sắp tới của cá nhân. - Hình thức : trình bày khoa học, cụ thể về thời gian, mục tiêu cần đạt... - Ngoài tiêu đề, ta có 2 phần:	- Nội dung : những thông tin về sản phẩm hoặc về loại dịch vụ. - Hình thức : súc tích, hấp dẫn và kích thích tâm lí khách hàng.
Cách viết	+ Phần đầu : họ tên, địa chỉ. + Phần hai : nội dung công việc, thời gian, địa điểm và dự kiến kết quả.	- Nội dung thông tin độc đáo, hấp dẫn, ấn tượng, thể hiện tính ưu việt của sản phẩm hay dịch vụ. - Hình thức : Quy nạp hay so sánh; từ ngữ khẳng định tuyệt đối.

Soạn Câu 10 SGK Ngữ Văn 10 tập 2 trang 150

- Chào hỏi, tự giới thiệu.

- Lần lượt trình bày các nội dung đã định.

- Kết thúc và cảm ơn.

Luyện tập ôn tập phần làm văn

Câu 1:

HS xem lại các bài tập về lập dàn ý, viết đoạn văn trong bài văn tự sự trong danh mục bài soạn Ngữ văn 10 :

- Lập dàn ý bài văn tự sự và Luyện tập viết đoạn văn tự sự (Ngữ văn 10 tập 1).
- Lập dàn ý bài văn thuyết minh (Ngữ văn 10 tập 1) và Luyện tập viết đoạn văn thuyết minh (Ngữ văn 10 tập 2).

Câu 2:

Tóm tắt nội dung các bài :

Bài 1 - Khái quát văn học dân gian Việt Nam (Ngữ văn 10 tập 1).

- a. Văn học dân gian là gì ?
- b. Đặc trưng cơ bản của văn học dân gian (3 đặc trưng).
- c. Các thể loại của văn học dân gian (12 thể loại chính)
- d. Những giá trị cơ bản của văn học dân gian:

- Kho tri thức bách khoa của nhân dân các dân tộc.
- Giáo dục đạo lí làm người.
- Giá trị nghệ thuật : văn học dân gian mang đậm đà bản sắc dân tộc.

Bài 2 : Truyện Kiều (Phần một : Tác giả) (Ngữ văn 10, tập 2, tuần 28).

- a. Thân thế, sự nghiệp.
- Cuộc đời nhiều thăng trầm trong một thời đại đầy biến động.
 - Làm quan cho nhà Nguyễn (1802), từng đi sứ Trung Quốc...

b. Các sáng tác chính : Thanh Hiên thi tập, Nam trung tạp ngâm, Bắc hành tạp lục (Chữ Hán), Truyện Kiều, Văn tế thập loại chúng sinh (Chữ Nôm), ...

c. Giá trị tư tưởng, nghệ thuật trong các sáng tác :

- Giá trị tư tưởng:

+ Giá trị hiện thực (Tố cáo bọn quan lại và thế lực ghê gớm của đồng tiền ...).

+ Giá trị nhân đạo (xót thương, đau đớn cho thân phận con người; ngợi ca vẻ đẹp con người, trân trọng khát vọng sống, khát vọng hạnh phúc, tình yêu, công lí, ..).

- Giá trị nghệ thuật : thơ chữ Hán giản dị mà tinh luyện, tài hoa; thơ Nôm đạt tới đỉnh cao rực rỡ; đóng góp lớn cho sự phát triển tiếng Việt.

d. Đánh giá chung về thiên tài Nguyễn Du : một đại thi hào dân tộc, danh nhân văn hoá thế giới.

Bài 3 : Văn bản văn học (Ngữ văn 10, tập 2)

1. Tiêu chí của một văn bản văn học.

- Phản ánh và khám phá cuộc sống, bồi dưỡng tư tưởng, tâm hồn, có tính thẩm mỹ.

- Ngôn từ trong văn bản có nhiều tìm tòi sáng tạo, có hình tượng mang hàm nghĩa sâu sắc, phong phú.

- Thuộc một thể loại nhất định với những quy ước thẩm mỹ riêng, ...

2. Cấu trúc của văn bản văn học:

Gồm nhiều tầng lớp : ngôn từ, hình tượng, hàm nghĩa.